

Laukaan kunta

KIRKONKYLÄN ASEMAKAAVAN MUUTOS; JOKINIEMENTIE 9 410-AK-KIR-045

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) tarkoitus on määritelty Alueidenkäyttölain 63 §:ssä mm. seuraavasti: "Kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Kaavoituksen vireilletulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista ja osallistumis- ja arviointimenettelyistä."

1. SUUNNITTELUALUE JA SUUNNITELMAN TAVOITTEET

Suunnittelualue sijaitsee Laukaan kirkonkylän keskustassa Jokiniementien varressa lähellä Kirkonkylän koulua. Kaavamuutosalue käsittää Jokiniementie 9:ssä sijaitsevan korttelin 56 rivitalojen ja muiden kytkettyjen rakennusten korttelialueen (AR) tontin 1. Lisäksi asemakaavan muutos koskee viereistä korttelin 56 AO-tonttia 5 (omakotirakennusten ja muiden enintään kahden perheen talojen korttelialue), BMX-pyöräilyradan aluetta (urheilu- ja virkistyspalvelujen korttelialue VU), lähivirkistysaluetta (VL) sekä Jokiniementien katualuetta. Suunnittelualue ulottuu lisäksi pienelle osalle viereistä yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten aluetta (ET) sekä julkisten lähipalvelurakennusten korttelialuetta koulua ja lasten päiväkotia varten (YL-1). Suunnittelualueen pinta-ala on noin 2,2 ha.

Suunnittelu koskee kiinteistöjä 410-409-1-129 Jokiniementie 9, 410-409- 53-21 Puistotiestö, 410-409-56-14 Koulukeskus, 410-409-2-49 Engelin puisto, 410-409-28-3 Suoranta ja 410-409-2-52 Lisä-Suoranta. Suunnittelualue on Laukaan kunnan omistuksessa, lukuun ottamatta yksityisessä omistuksessa olevaa korttelin 56 AO-tonttia 5.

Kuva 1. Suunnittelualueen sijainti.

Kaavahanke on käynnistynyt Laukaan kunnan aloitteesta. Kunnan tavoitteena on toteuttaa kiinteistöllä Jokiniementie 9 kumppanuuskaavahanke, jossa kunta asemakaavoittaa rakennuspaikan yhteistyökumppanin kanssa yhteisesti sovittujen tavoitteiden mukaisesti. Laukaan kunnan visiona on, että kiinteistölle rakentuu arkkitehtuuriltaan ja materiaaleiltaan korkeatasoinen kaupunkipientalo, joka on toteutettu tiiviisti ja tehokkaasti vähintään kahteen kerrokseen. Tavoitteena on, että rakentaminen monipuolistaa ydinkeskustan asuminen vaihtoehtoja ja että rakennusmassat parantavat taajamakuva ja istuvat hyvin rakennuspaikan puisto-maiseen ympäristöön.

Kumppanuuskaavahankkeelle osoitetun kiinteistön osalta kaavamuutoksen tarkoituksena on tarkastella yksityiskohtaisemmin mm. tontin käyttötarkoitusta, rakennusoikeuden määrää ja suurinta sallittua kerroslukua sekä korttelialueen rajausta niin, että kumppanuuskohteen korttelialuetta laajennettaisiin osin viereiselle lähivirkistysalueelle. Samalla tarkastellaan viereisen BMX-radan alueen laajuutta sekä Jokiniementien katualueen rajausta ja päivitetään asemakaavaa vastaamaan maankäytön tarpeita sekä tehdään kaavateknisiä korjauksia, joissa tonttien rajoja korjataan kulkemaan toteutuneen kiinteistöjaon mukaisesti. Tästä syystä kaavamuutosalueessa on mukana myös kumppanuuskaavahankkeen tontin lounaispuolelle sijoittuva vanhempi omakotitalotontti.

Kuva 2. Maastokarttaote, johon suunnittelualueen rajaus merkitty punaisella. Rajausta tarkentuu kaavaprosessin aikana.

2. TEHDYT SELVITYKSET JA AIEMMAT SUUNNITELMAT

2.1 Maakunnallinen suunnittelutilanne

Keski-Suomen strategia 2025–2050

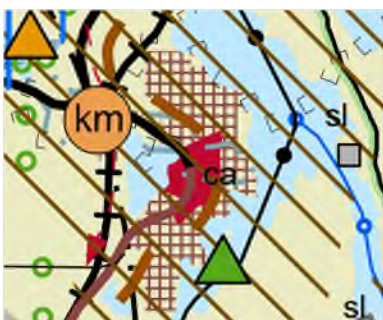
Keski-Suomen strategia 2050 hyväksyttiin maakunta-valtuuston päätöksellä 8.12.2021. Keski-Suomen maakuntastrategian keskiössä on kokonaiskestävä Keski-Suomi, jossa luonto, ihmiset ja talous elävät sopusoinnussa. Strategia koostuu lyhyen ja pitkän tähtäimen toimenpiteistä sekä kasvun kärjistä. Lyhyen tähtäimen toimenpiteitä kuvaava maakuntaohjelma 2022–2025 pitää sisällään neljä kokonaisuutta: kasvun maaperä, kestävän maailman kasvattaja, keskellä maailman virran ja sydän Suomen. Maakuntaohjelma sisältää kasvun kärjet, jotka ovat samalla myös Keski-Suomen älykkään erikoistumisen valinnat. Kasvun kärjet ovat bio- ja kiertotalous, hyvä vointi ja uudistuva teollisuus. Digitaalisuus on läpileikkaavana teemana kaikissa kärjissä. Pitkän tähtäimen toimenpiteissä, maakuntasuunnitelmassa 2050, on kolme kokonaisuutta: Elinvoimaisuus ja osaaminen, Saavutettavuus ja elinympäristö, ja Hyvä vointi ja yhteenkuuluvuus. Pitkän tähtäimen toimenpiteet on koottu skenaarioiden eli vaihtoehtoisten tulevaisuuskuvien avulla.

Keski-Suomen strategian päivittäminen on käynnissä, ja sen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 13.11.–20.12.2024.

Keski-Suomen maakuntakaava

Suunnittelualueella on voimassa Keski-Suomen maakuntakaava (hyväksytty 1.12.2017 §41, päätös voimaantulosta 26.1.2018 §6, lainvoimainen 28.1.2020) sekä sitä täydentävä maakuntakaavan päivitys Keski-Suomen maakuntakaava 2040 (hyväksytty 8.12.2023 §21, päätös voimaantulosta 23.2.2024 §11, voimaantulo kuulutettu 19.3.2024).

Keski-Suomen maakuntakaava 2040 päivittää voimassa olevaa maakuntakaavaa rullaavan maakuntakaavoituksen periaatteiden mukaisesti kertyneet muutostarpeet huomioiden. Maakuntakaavan päivitys muuttaa ja täydentää voimassa olevaa Keski-Suomen maakuntakaavaa seudullisesti merkittävän tuulivoimatuotannon ja liikenteen osalta. Lisäksi kaavaprosessin aikana on tarkasteltu hyvinvoinnin aluerakennetta. Maakuntakaava 2040 muuttaa ja täydentää voimassa olevaa maakuntakaavaa näiden teemojen osalta, muilta osin Keski-Suomen maakuntakaava jää voimaan sellaisenaan.

Kuva 3. Ote Keski-Suomen maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta suunnittelualueen kohdalta.

Keski-Suomen maakuntakaavayhdistelmässä suunnittelualueelle ja sen läheisyyteen kohdistuvat seuraavat merkinnät ja määräykset:

- **Keskustatoimintojen alakeskus (ca) (Laukaan keskusta, kohdenumero 11)**
Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävä keskustatoimintojen alakeskus. Alakeskuksissa on asutuksen lisäksi kauppaan ja palveluihin liittyviä toimintoja. Suunnittelumääräyksen mukaan alakeskuksen kehittämisessä tulee kiinnittää erityistä huomiota ydinkeskustan ja muun taajaman selkeään rajaukseen sekä keskusta-alueen viihtyisyyteen ja esteettömyyteen. Alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava joukkoliikenteen toimintaedellytyksistä ja turvallisista kevytliikenteen yhteyksistä sekä turvattava maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt. Kohdemarkinnalla osoitettu alue on määriteltävä yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa siten, että muodostuu eheä, keskustahakuisiin toimintoihin painottuva kokonaisuus. Keskustatoimintojen alakeskuksiin saa sijoittaa seudullisesti merkittäviä, keskusta-alueille soveltuvan vähittäiskaupan suuryksiköitä.
- **Kulttuuriympäristön vetovoima-alue**
Merkinnällä osoitetaan maakunnan kulttuuriympäristön monimuotoiset aluekeskittymät. Suunnittelumääräyksen mukaan alueen kehittämisessä tulee hyödyntää kulttuuriympäristön monimuotoisuutta. Alueidenkäytön suunnittelulla edistetään kulttuuriympäristöjen kestävää käyttöä ja hoitoa. Alueilla metsien hoito ja käyttö perustuu voimassa olevaan metsälainsäädäntöön.
- **Seudullisesti merkittävä tiivistettävä taajama (Laukaa, kohdenumero 11)**
Merkinnällä osoitetaan kehitettävä ja palvelut säilyttävä taajama. Taajamaa ylläpidetään ja kehitetään seudullisesti kattavien palvelujen keskuksena. Kehittämisessä hyödynnetään olemassa olevaa rakennetta kiinnittäen huomiota viihtyisyyteen ja esteettömyyteen. Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen tarpeet sekä turvattava maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt ja luonnonsuojelun kohteet.
- **Maakunnallinen tärkeä pohjavesialue (Laukaa, kohdenumero 16)**
Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti tai seudullisesti tärkeä pohjavesialue. Suunnittelumääräyksen mukaan pohjavesialueille ei tule sijoittaa pohjaveden pilaantumisen- ja muuttamiskeskeisiä aiheuttavia laitoksia ja toimintoja eikä maa-ainesten ottoa.
- **Seututie, merkittävä parantaminen**
Seututie
Laukaan kirkonkylän taajaman kautta kulkeva Jyväskylätie (st 637) on osoitettu kirkonkylän eteläpuolelta keskustaasti **Seututie, merkittävä parantaminen** -merkinnällä ja keskustaasti pohjoispuolella **Seututie**-merkinnällä.
- **Kansainvälinen pyöräilyreitti**

Suunnittelualueen itäpuolella kulkeva Jyväskylantie on osoitettu maakuntakaavan päivityksessä *kan-sainvälinen pyöräilyreitti* -merkinnällä. Merkinnällä osoitetaan pitkänmatkan pyöräiliikenteen yhteys-tarve (eurooppalainen EuroVelo 11).

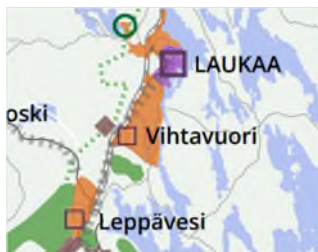
Seuraavat suunnittelumääräykset koskevat koko maa-kuntaa:

- **Kulttuuriympäristö:** Yksityiskohtaisemmassa suun-nittelussa on otettava huomioon tunnetut muinais-jäännökset ja maakunnallisesti merkittävät raken-netun kulttuuriympäristön kohteet sekä arvokkaat perinnemaisemat. Ajantasainen tieto on tarkistet-tava museoviranomaiselta ja perinnemaisemien osalta toimivaltaiselta viranomaiselta. Maakunnalli-sesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteetonesitetty maakuntakaavan alueluette- lossa.
- **Luonnonvarat:** Pohjavesiluokituksen mukaisia alu-eita koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, että pohjaveden kemiallinen ja määrällinen tila ei niiden vaikutuksesta heikkene. Pohjavesiluokitus-en alueet on esitetty maakuntakaavan alueluette- lossa.
- **Uusiutuva energia:** Tuulivoiman ja siihen liittyvän sähkönsiirron suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaikutukset asutukseen, liikenneväyliin, maise-maan, kulttuuriperintöön, virkistykseen, elinkeinoi-hin, luontoon, pinta- ja pohjavesiin ja eri hankkei-den yhteisvaikutukset sekä vaikutukset ilmastoon ja luonnon monimuotoisuuteen. Yli 50 metriä (koko-naiskorkeus maanpinnasta) korkeiden tuulivoima-loiden rakentamisesta tulee pyytää lausunto Puo-lustusvoimien pääesikunnalta. Tuulivoimaloita ei saa rakentaa alle 4 km:n etäisyydelle Puolustusvoi-mien alueista eikä alle 12 km:n etäisyydelle varalas-kupaikoista. Asuin-, kauppa-, teollisuus-, työpaikka-tai vapaa-ajan alueita suunniteltaessa on mahdolli-suuksien mukaan selvitettävä geoenergian ja puun hyödyntämismahdollisuudet.

2.2 Seudullinen suunnittelutilanne

Jyväskylän seudun MAL-kehityskuva 2040

Jyväskylän seudun MAL-kehityskuva on kahdeksan kun-nan yhteinen, karttapohjainen pitkän aikavälin suunni-telma alueen yhdyskuntarakenteesta, viherrakenteesta ja liikennejärjestelmästä. MAL-kehityskuva hyväksyttiin seudun kuntien kunnanvaltuustoissa vuoden 2023 alussa. Kehityskuvassa kirkonkylän keskusta on osoi-tettu **aluekeskuksena** sekä **tiivistyvänä tehokkaana kaupunkimaisena taajamana** (violetti, Vyöhyke I).

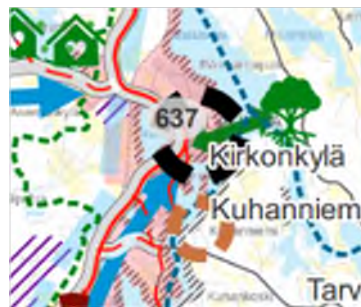

Kuva 4. Ote Jyväskylän seudun MAL-kehityskuvakartasta.

2.3 Kunnallinen suunnittelutilanne

Laukaan maankäytön rakennemalli ”Liekki”. Laukaan kunta, 2024.

Laukaan maankäytön päivitetty rakennemalli ”Liekki” on hyväksytty kunnanvaltuustossa 18.3.2024 §3. Lau-kaan maankäytön Liekki-rakennemallissa Laukaan kir-konkylä on osoitettu **kunnan palvelukeskuksena** ja **ke-hittyvän asumisen alueena**. Asuinrakentamista suun-nataan erityisesti taajamiin, ja kasvu keskittyy Leppä-vesi-Vihtavuori-Kirkonkylä-vyöhykkeelle sekä Lieves-tuoreelle. Kirkonkylän kautta on osoitettu pyöräilyn pääreitti.

Kuva 5. Laukaan maankäytön rakennemalli ”Liekki” (2024).

”Liekkiä Laukaaseen” – Kuntastrategia vuoteen 2030. Laukaan kunta, 2022.

Laukaan kunnan kuntastrategia suuntaa kohti vuotta 2030. Kuntastrategian kärkeiteemoja ovat Kestävä arki asukkailemme, Hyvinvoivat ja uudistumiskykyiset työ-yhteisöt sekä Elinvoimainen yrittäjyys. Näiden tavoitte-lemiseksi on luotu seuraavat toimintaperiaatteet:

- **Pidemmälle:** Näemme mahdollisuuksia ja et-simme uusia ratkaisuja. Teemme vastuullisia ja tu-levaisuuskestäviä päätöksiä. Tavoitteenamme on laukaalaisten menestys ja hyvinvointi.
- **Positiivisesti:** Toimimme ja puhumme kannusta-vasti. Viestimme vahvuksistamme aktiivisesti. Ratkaisemme ongelmia rakentavasti.
- **Palvellen:** Meillä on kehittämisen ja parantamisen palvelukulttuuri. Tavoitteenamme on rakentaa asukkailemme parasta mahdollista arkea.

Yleiskaava

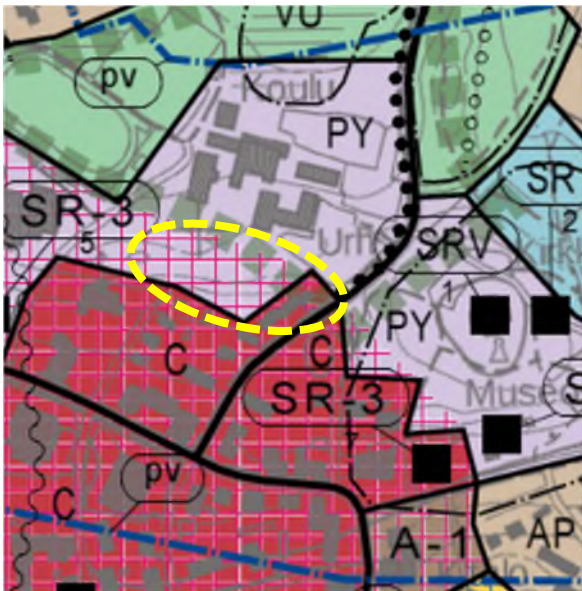
Suunnittelualueella on voimassa Kirkonkylän osayleis-kaavan muutos ja laajennus, joka on hyväksytty Lau-kaan kunnanvaltuustossa 2.11.2020 § 28 ja saanut lain-voiman 15.12.2020.

Osayleiskaavassa suunnittelualue sijoittuu **Keskustatoi-mintojen alueelle** (C, punainen). Alue varataan palve-luille, hallinnolle, kaupalle, keskusta-asumiselle ja ym-päristöhäiriöitä aiheuttamattomaan työpaikkatoimin-taan sekä näihin liittyviin yhdyskuntateknisen huollon alueisiin sekä liikenne ja virkistysalueisiin. Alueen suun-nittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota katuympä-ristön ja julkisen tilan suunnitteluun, keskusta-asumi-sen mahdollisuuksien lisäämiseen, esteettömyyteen,

kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen toimivuuteen ja turvallisuuteen. Alueelle saa sijoittaa seudullisesti merkittäviä, keskusta-alueille soveltuvan vähittäiskaupan suuryksiköitä. Suunnittelualueen luoteisosa sijoittuu **palvelujen ja hallinnon alueelle** (PY, violetti). Alue varataan julkisille ja yksityisille palveluille sekä hallinnolle.

Suunnittelualue sijoittuu lisäksi **Keskustan kehittämis-alueelle** (punainen ruudukko). Aluetta kehitetään monipuolisena työpaikkojen ja palvelujen sekä asumisen vyöhykkeenä. Turvataan päivittäistavarakaupan toimintaedellytykset ja kehitetään keskustahakuisen erikoistavarakaupan sekä kaupallisten palveluiden sijoitumisedellytykset. Katuympäristön ja julkisen tilan suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan erityisesti huomioon kävely, pyöräily ja esteettömyys. Alueelle suunnitellaan ja toteutetaan tehokas taajamarakenne, laadukas taajamaympäristö sekä turvalliset ja sujuvat kävely- ja pyöräily-yhteydet. Keskustan vetovoimaisuutta lisätään kiinnostavilla uudisrakennuksilla sekä julkisia katuja aukioloja kehittämällä. Yksityiskohtaisemmissa suunnitelmissa rakentamisen laatuun kiinnitetään erityistä huomiota.

Suunnittelualueelle sijoittuu lisäksi **ekologinen yhteys** (paksu vihreä katkoviiva), jonka merkintä on informatiivinen ja kertoo viheralueiden ja pihapiirien muodostamasta ekologisesta käytävästä sekä **tärkeän tai vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen** merkintä (sininen pistekatkoviiva). Alueella on otettava huomioon pohjaveden suojeleminen siten, että sen käyttömahdollisuuksia, laatua tai riittävyyttä ei vaaranneta. Vesiensuojeluviranomaisille on suunnittelu- ja rakentamistoimenpiteiden yhteydessä varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Kuva 6. Ote Kirkonkylän osayleiskaavan muutoksen ja laajennuksesta. Suunnittelualueen sijainti on merkitty kuvaan keltaisella ympyrällä.

Asemakaava

Suunnittelualueella on voimassa seuraavat asemakaavat:

- Laukaa, Kirkonseudun rakennuskaava (ensimmäinen asemakaava). Vahvistettu 8.4.1968.
- Laukaa, kirkonkylä. Koulunmäen asemakaavan muutos. Hyväksytty kvalt. 12.11.2012 §32, lainvoimainen 3.1.2013.
- Laukaa, Kirkonkylän asemakaavan muutos; Koulunmäen liikenne- ja pysäköintijärjestelyt. Hyväksytty kvalt 25.4.2022 §12, lainvoimainen 7.6.2022.

Olemassa olevassa asemakaavassa suunnittelualueelle kohdistuvat seuraavat asemakaavamerkinnot:

- **Rivitalojen ja muiden kytkettyjen rakennusten korttelialue** (AR): kortteli 56 tontti 1, suurin sallittu kerrosluku I, ohjeellinen rakennusala, istutettu tontin tai rakennuspaikan osa
- **Omakotirakennusten ja muiden enintään kahden perheen talojen korttelialue** (AO): kortteli 56 tontti 5, ohjeellinen rakennusala, istutettu tontin tai rakennuspaikan osa
- **Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue** (VU): ohjeellinen jalankululle ja polkupyöräilylle varattu tie
- **Lähivirkistysalue** (VL)
- **Katu**, Jokiniementie
- **Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue** (ET) (hyvin pieni VU-alueeseen rajautuva osa ko. korttelialueesta).
- **Julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue koulua ja lasten päiväkotia varten** (YL-1) (hyvin pieni VU-alueeseen rajautuva osa ko. korttelialueesta).

Kuva 7. Ote voimassa olevasta asemakaavasta. Suunnittelualueen raja on merkitty kuvaan punaisella.

2.4 Muut suunnitelmat ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) ovat osa alueidenkäyttölain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seik-

kojen huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa, auttaa saavuttamaan alueidenkäyttölain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys, toimia kaavoituksen ennakoivan ja vuorovaikutteisen viranomaistyön välineenä valtakunnallisesti merkittävässä alueidenkäytön kysymyksissä sekä edistää kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa. Alueidenkäyttötavoitteiden avulla taitetaan yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvataan luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parannetaan elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastomuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin.

Alueidenkäyttölain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa. Valtioneuvosto päätti valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Päätöksellä valtioneuvosto korvaa valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Valtioneuvoston päätös on tullut voimaan 1.4.2018.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat:

1. Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
2. Tehokas liikennejärjestelmä
3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
4. Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
5. Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Muita aluetta koskevia selvityksiä, käsittelyjä ja päätöksiä:

- Jokiniementie 9, Laukaa. Harjumetsien valorinteet -luontotyyppikartoitus. FCG Oy, 29.9.2025.
- Liito-oravaselvitys, Jokiniementie 9. Maveplan Oy, 29.9.2023.
- Puistometsät, luontoselvitys (kesä 2022), Laukaan kunta. FCG Finnish Consulting Group Oy, 12.6.2023.
- Laukaan kunta: Kirkonkylän keskustan osayleiskaava. Luonto- ja maisemaselvitys. FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, 27.3.2017.
- Asemakaavojen luonto- ja maisemaselvitykset 2011 (Akkasuo- ja Sydän-Laukaan koulu).
- Jokiniementie 9, Öljysäiliön poisto. Lausunto, Ramboll Oy, 14.3.2023.
- Lausunto Laukaan BMX-radasta. Suomen Pyöräily / Sääntö- ja tuomarivaliokunta, 29.10.2022.
- Laukaan Koulunmäki, Liikennesuunnitelman päivitys. A-insinöörit, 2.12.2019.
- Laukaan kunta, kaupallinen selvitys. Loppuraportti. FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, 29.6.2015.
- Laukaan kirkonkylä, Keskustakortteleiden asemakaavan muutos. Kaupallisten vaikutusten arviointi. 10.11.2017.

- Rakennusinventointiraportti. Laukaan Kirkonkylä, Leppävesi ja Vihtavuori. Keski-Suomen modernin rakennusperinnön inventointihanke 2012–2014. Keski-Suomen museo/ A. Mustonen, 2013.
- Rakennetun kulttuuriympäristön inventointitiedot Keski-Suomen museon Collective Kulttuuriympäristö -järjestelmässä (katsottu 26.3.2025): Vuonna 2011 inventoitu *Aluekokonaisuus Laukaan kirkonkylän koulukeskuksen alue*.
- Muinaisjäännösten sijoittumista suunnittelualueelle on selvitetty Museoviraston kulttuuriympäristön palveluikkunan kartta-aineistosta (kartta.museoverkko.fi, katsottu 26.3.2025; kyppi.fi, katsottu 10.9.2025) sekä Keski-Suomen museon Collecte Kulttuuriympäristö -järjestelmästä (katsottu 26.3.2025).
- Viranhaltijapäätös kumppanuuskaavan yhteistyökumppanin valinnasta (maankäyttöpäällikkö 29.3.2023 §20).
- Yhteistyösopimus asemakaavan laatimisesta ja toteuttamisesta sekä rakennuspaikan alustava varaus (13.4.2023 §21).
- Laukaan kunta, Laukaan keskustan pohjavesialueen suojelusuunnitelma 20.5.1998.
- Laukaan ja Hankasalmen kuntien ympäristönsuojelumääräykset. Hyväksytty kvalt 25.4.2022, voimaantulo 20.6.2022.
- Laukaan kunnan rakennusjärjestys. Laukaan kunta. Hyväksytty kunnanvaltuustossa 27.4.2020, lainvoimaisuus HAO 28.1.2022. Rakennusjärjestyksen päivittäminen on vireillä, ja rakennusjärjestysluonnos on nähtävillä syksyllä 2025.
- Jokiniementien Neulanen – Alustavat kumppanuuskohteen suunnitelmat. K-S Laatutalot Oy).

Kuvat 8 ja 9. Alustavia kumppanuuskohteen havainnekuvia (KS-Laatutalot Oy, Siiri Turpeinen, Atelier Aito Oy, 4/2024 ja 9/2025).

2.5 Pohjakartta

Alueelle on laadittu pohjakartta mittakaavassa 1:2000. Pohjakarttaa täydennetään tarvittaessa.

3. OSALLISET

Osallisia ovat paitsi maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työtekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, myös viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (AKL 62 §). Kyseisessä kaavahankkeessa osallisia ovat ainakin:

Kaikki ne, joiden asumiseen, työtekoon tai muihin oloihin kaava vaikuttaa

- Kaava-alueen ja siihen rajoittuvien alueiden maanomistajat, vuokralaiset ja naapurit sekä alueen asukkaat

Viranomaiset

- Keski-Suomen ELY-keskus
- Keski-Suomen liitto
- Keski-Suomen museo
- Laukaan kunnan tekninen lautakunta
- Keski-Suomen pelastuslaitos

Yhteisöt tms. joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään

- Laukaan Vesihuolto Oy
- Elenia Oy
- Telia Oy
- Elisa Oy
- Lounea Oy
- Loimua Oy
- CC Picaro Laukaa
- K-S Laatuolot Oy

Osallisten luetteloa voidaan täydentää tarvittaessa. Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä. Viranomaisilta pyydetään erikseen lausunnot kaavan luonnos- ja ehdotusvaiheessa.

4. VIRANOMAISYHTEISTYÖ

Kaavoituksesta järjestetään tarvittaessa kunnan ja Keski-Suomen ELY-keskuksen välinen viranomaisneuvottelu kaavaa valmisteltaessa sekä sen jälkeen, kun kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävänä (AKL 66 §). Viranomaisilta pyydetään lausunnot kaavaluonnoksesta ja kaavaehdotuksesta.

5. KAAVAN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

”Kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset.

set. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.” (AKL 9§.)

Kaavan toteuttamisen vaikutuksia arvioidaan kaavaprosessin eri vaiheissa. Kaavan vaikutuksia arvioidaan mm. seuraavista näkökulmista:

- Liikenteelliset vaikutukset
- Vaikutukset luonnonympäristöön ja maisemaan
- Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen
- Vaikutukset rakennettuun kulttuuriympäristöön
- Vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön
- Sosiaaliset vaikutukset
- Taloudelliset vaikutukset
- Ilmastovaikutukset
- Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutuminen

Suunnittelualueesta laaditaan tarvittavat perusselvitykset kaavoittamisen perustiedoiksi. Kaavahankkeen valmisteluvaiheessa keväällä 2023 suunnittelualueella on tehty liito-oravaselvitys, jonka on laatinut Maveplan Oy 2023. Ehdotusvaiheessa kesällä 2025 suunnittelualueella on tehty tarkentava luontoselvitys, jossa on selvitetty harjumetsän valorinteet -luontotyyppin mahdollista sijoittumista ja edustavuutta suunnittelualueella. Selvityksen on laatinut FCG Oy.

6. KAAVOITUKSEN KULKU, OSALLISTUMINEN JA TIEDOTTAMINEN

Kunnan tulee järjestää osallisille mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta (AKL 62 §).

Kirkonkylän asemakaavan muutos; Jokiniementie 9 on tullut vireille Laukaan kunnanhallituksen käynnistäessä asemakaavahankkeen kokouksessaan 16.1.2023 §9. Hankkeen aikatauluarvio on seuraava:

Kaavahankkeen vireilletulo (alkuvuosi 2023)

Hankitaan perus- ja karttatiedot sekä tarvittavat selvitykset. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on asetettu julkisesti nähtäville 14 päivän ajaksi kunnanhallituksen päätöksellä (khall 16.1.2023 §9). Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisesta on kuultu 26.1.2023 Laukaa-Konnevesi-paikallislehdessä, kunnanviraston virallisella ilmoitustaululla sekä kunnan verkkosivulla osoitteessa www.laukaa.fi. OAS on ollut nähtävillä 26.1.–10.2.2023 välisen ajan kunnanviraston aulassa ja kunnan verkkosivuilla www.laukaa.fi. Osallisilla on ollut mahdollisuus jättää kunnalle kirjallinen mielipide osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sen nähtävilläolonaikana. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on lähetetty tiedoksi viranomaisille.

Kaavan luonnosvaihe (valmisteluvaihe) (syksy 2024)

Laaditaan kaavaluonnos, joka käsitellään kunnanhallituksessa. Kaavaluonnos on valmistunut loppukesästä

2024, ja se on asetettu julkisesti nähtäville 14 päiväksi kunnanhallituksen päätöksellä (khall 26.8.2024 §147). Kaavaluonnoksen nähtävilläolo on kuulutettu 5.9.2024 Laukaa–Konnevesi-paikallislehdessä, kunnan virallisella ilmoitustaululla sekä kunnan verkkosivulla osoitteessa www.laukaa.fi. Kaavaluonnos on ollut nähtävillä 5.–20.9.2024 välisen ajan kunnanviraston virallisella ilmoitustaululla sekä kunnan verkkosivuilla www.laukaa.fi. Osallisilla on ollut mahdollisuus jättää kirjallinen mielipide kaavaluonnoksesta sen nähtävilläoloaikana. Viranomaisilta on pyydetty lausunnot kaavaluonnoksesta.

Kaavan ehdotusvaihe (syksy 2025)

Kaavaehdotus laaditaan kaavaluonnoksesta saadut lausunnot ja mielipiteet sekä mahdolliset tarkentuneet selvitykset huomioiden. Kaavaehdotusaineisto asetetaan julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi kunnanhallituksen päätöksellä. Kaavaehdotuksen nähtävilläolosta kuulutetaan kunnan verkkosivuilla osoitteessa www.laukaa.fi. Ulkopaikkakuntalaisia maanomistajia tiedotetaan kaavaehdotuksen nähtävilläolosta kirjeitse. Osalliset voivat jättää kaavaehdotuksesta kirjallisen muistutuksen kunnanhallitukselle sen nähtävilläoloaikana. Viranomaisilta pyydetään lausunnot.

Kaavan hyväksymisvaihe (loppuvuosi-alkuvuosi 2025-2026)

Kaavaehdotuksesta saadut muistutukset ja lausunnot käsitellään, ja kaava valmistellaan hyväksymiskäsittelyyn. Muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa, kunta ilmoittaa perustellun kannanoton esitettyyn mielipiteeseen. Kunnanhallitus esittää kaavan hyväksymistä kunnanvaltuustolle. Kunnanvaltuusto hyväksyy kaavan. Kaavan hyväksymisestä ilmoitetaan kunnan verkkosivuilla osoitteessa www.laukaa.fi. Kaavan hyväksymistä koskeva päätös sekä hyväksytty kaava-aineisto lähetetään tiedoksi Keski-Suomen ELY-keskukseen. Muutosta kaavan hyväksymispäätökseen voidaan hakea valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Kaavan voimaantulo kuulutetaan kunnan verkkosivulla www.laukaa.fi.

7. YHTEYSTIEDOT

Laukaan kunta
Maankäyttö
Laukaantie 14, PL 6
40341 Laukaa

Kaavoitusjohtaja Mari Holmstedt
puh. 0400 317 759 tai
etunimi.sukunimi@laukaa.fi

Kaavasuunnittelija Anna Haapanen
puh. 050 5248064
etunimi.sukunimi@laukaa.fi

Kaavoitusavustaja Maija Koskinen
puh. 050 3153506
etunimi.sukunimi@laukaa.fi

Kuva 10. Kaavaprosessi ja osallistumisen tavat sen eri vaiheissa.

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	Laukaa	Täyttämispvm	23.9.2025
Kaavan nimi	Kirkonkylän asemakaavan muutos; Jokiniementie 9		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	26.1.2023
Pysyvä kaavatunnus		Kunnan kaavatunnus	410-AK-KIR-045
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	2,2255	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	2,2255

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	2,2255	100,00	1846	0,08	0,0000	147
A yhteensä	0,6384	28,7	1846	0,29	0,1631	153
P yhteensä						
Y yhteensä					-0,0021	-6
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	1,4302	64,3			-0,1604	
R yhteensä						
L yhteensä	0,1569	7,1			-0,0001	
E yhteensä					-0,0005	
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	0,0000	0,00	0	0,0000	0

Rakennussuojelut	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm ±]	[k-m² ±]
Yhteensä	0	0	0	0

Alamääräykset tai -merkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m ² ±]
Yhteensä	2,2255	100,00	1846	0,08	0,0000	147
A yhteensä	0,6384	28,7	1846	0,29	0,1631	153
AO	0,1384	21,7	346	0,25	-0,0004	-1
AR	0,5000	78,3	1500	0,30	0,1635	154
P yhteensä						
Y yhteensä					-0,0021	-6
YL-1					-0,0021	-6
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	1,4302	64,3			-0,1604	
VU	0,4107	28,7			0,0367	
VL					-1,2166	
VL-6/s	1,0195	71,3			1,0195	
R yhteensä						
L yhteensä	0,1569	7,1			-0,0001	
Kadut	0,1569	100,0			-0,0001	
E yhteensä					-0,0005	
ET					-0,0005	
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Finnish
Consulting
Group

JOKINIEMENTIE 9, LAUKAA

HARJUMETSIEN VALORINTEET -LUONTOTYYPPIKARTOITUS

Laukaan kunta

Martta Liukkonen

Titta Makkonen

29.9.2025

P53211

Sisällys

1	Johdanto	3
2	Selvitysalue	3
3	Ympäristön yleiskuvaus	5
3.1	Maa- ja kallioperä sekä topografia	5
3.2	Maisema	5
3.3	Pinta- ja pohjavedet	6
3.4	Natura-alueet, luonnonsuojelualueet ja suojeluohjelmien alueet	6
4	Menetelmät ja aineistot	7
4.1	Lähtötiedot	7
4.2	Maast selvitykset	7
4.3	Epävarmuustekijät	8
5	Tulokset	8
5.1	Kasvillisuuden yleiskuvaus	9
6	Johtopäätökset	13
7	Lähteet	14

FCG Rakennettu Ympäristö Oy ("FCG") on laatinut tämän raportin FCG:n asiakkaan ("Asiakas") toimeksiannon ja ohjeiden mukaisesti. Tämä raportti on laadittu FCG:n ja Asiakkaan välisen sopimuksen ehtojen mukaisesti. FCG ei ole vastuussa tästä raportista tai sen käytöstä suhteessa mihinkään muuhun tahoon kuin Asiakkaaseen.

Tämä raportti voi perustua kokonaan tai osaksi kolmansien osapuolten FCG:lle antamiin tietoihin tai julkisiin lähteisiin ja näin ollen tietoihin, joihin FCG:llä ei ole ollut vaikutusmahdollisuuksia. FCG toteaa nimenomaisesti, ettei sillä ole vastuuta sille annettujen virheellisten tai puutteellisten tietojen perusteella.

Kaikki oikeudet (mukaan lukien tekijänoikeudet) tähän raporttiin kuuluvat FCG:lle, tai Asiakkaalle, mikäli niin on sovittu FCG:n ja Asiakkaan välillä. Tätä raporttia tai sen osaa ei saa muokata tai käyttää uudelleen toiseen tarkoitukseen ilman FCG:n kirjallista lupaa.

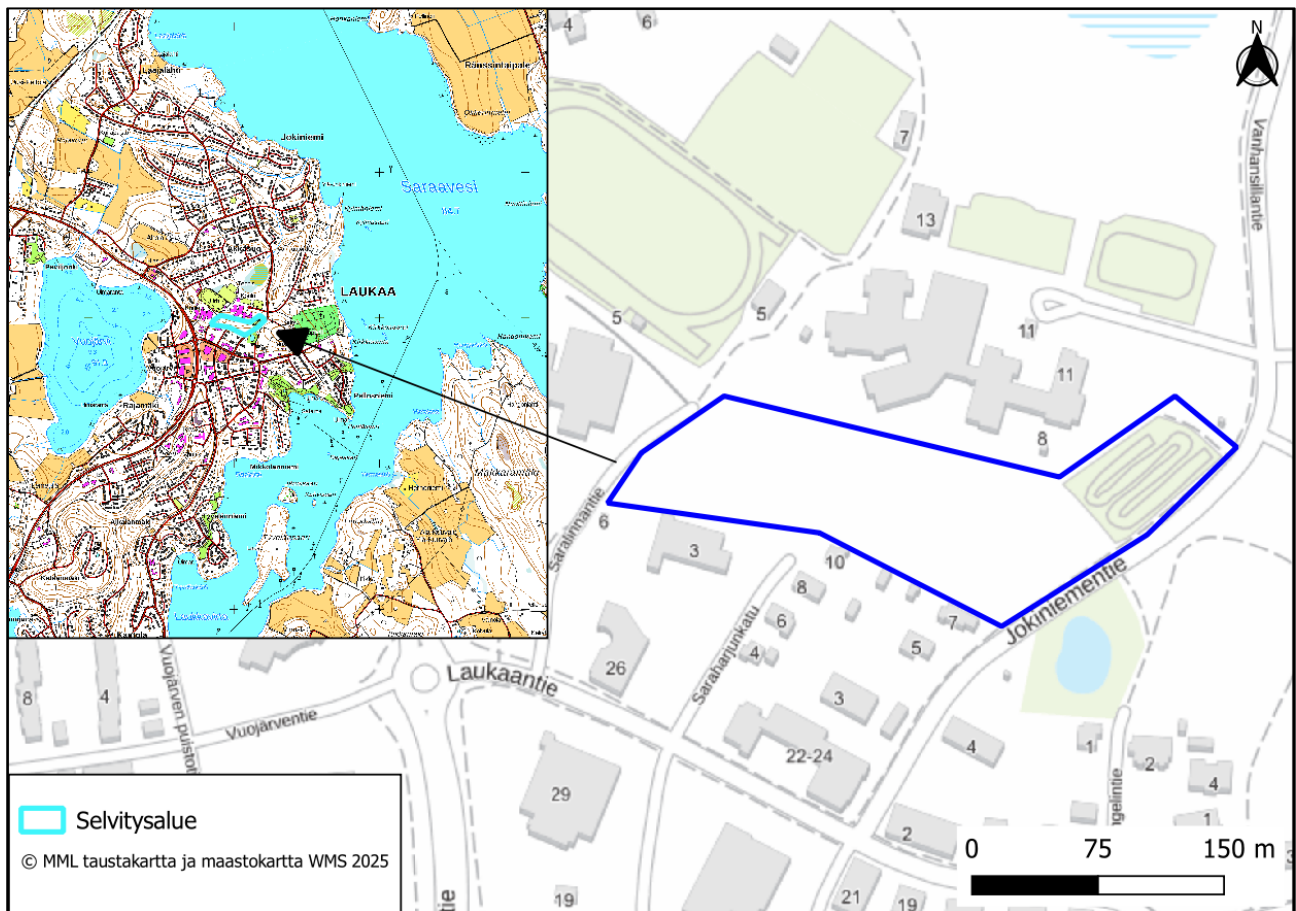
1 Johdanto

Tässä työssä on laadittu selvitys harjumetsien valorinteet -luontotyyppin mahdollisesta esiintymisestä ja edustavuudesta Laukaan Jokiniementie 9:n kaava-alueella. Asiakkaan toiveesta samalla tarkistettiin myös Laukaan kirkon etelä/lounaispuolella oleva rinne. Harjumetsien valorinteet -luontotyyppi on valtakunnallisesti uhanalainen (VU) ja Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen (EN). Selvityksessä raportoidaan maast selvityksen havainnot ja annetaan suosituksia maankäytölle. Selvityksen maastotöistä ja raportoinnista ovat vastanneet biologit FM Titta Makkonen ja FT Martta Liukkonen (FCG Rakennettu Ympäristö Oy).

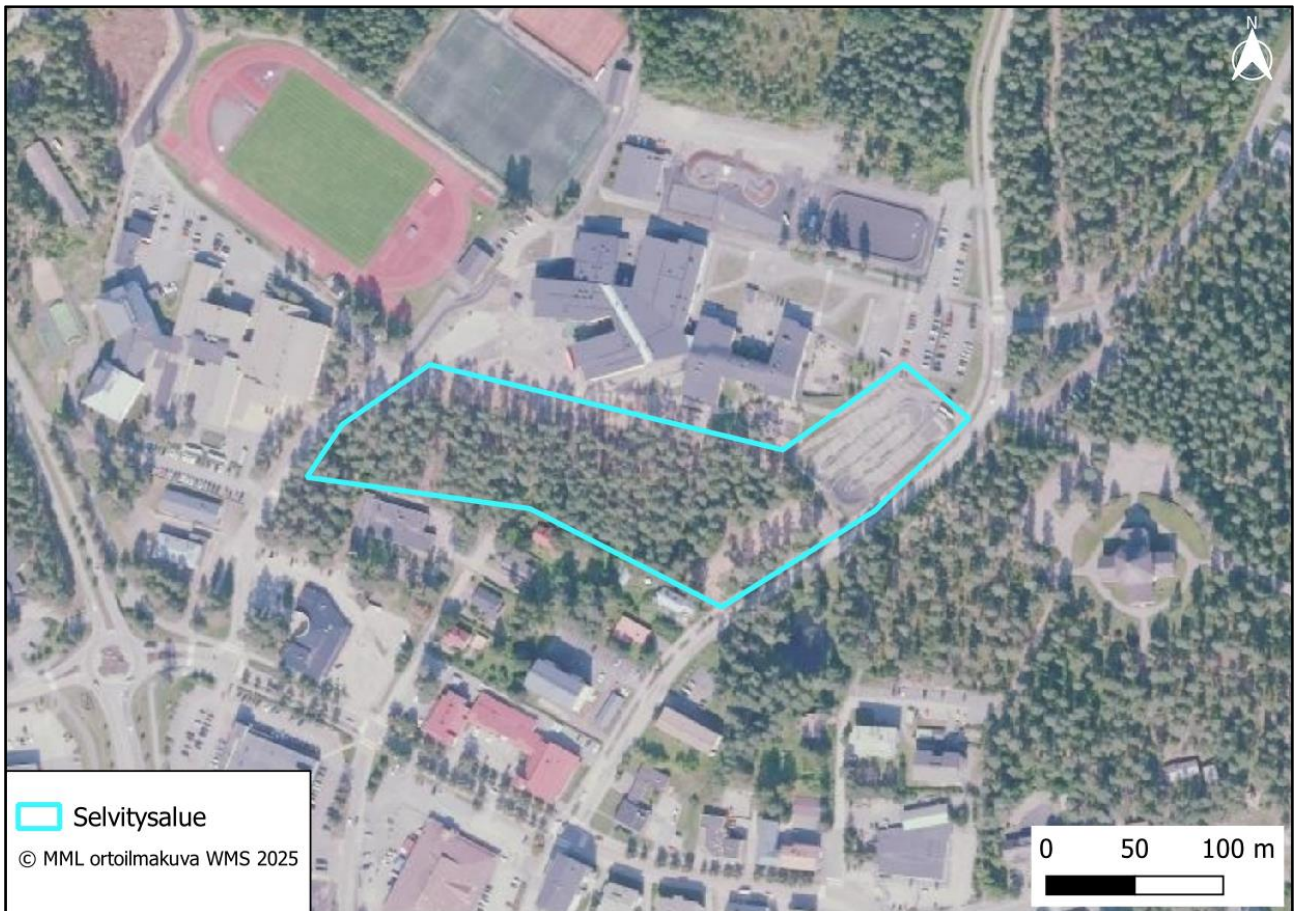
2 Selvitysalue

Selvitysalue sijoittuu Laukaan keskustaajamaan, kirkonkylän koulun eteläpuolelle osoitteeseen Jokiniementie 9. Selvitysalue rajautuu Jokiniementiehen etelässä ja kaakossa sekä Laukaan kirkonkylän kouluun pohjoisessa. Selvitysalueen laajuus on noin 2,5 ha. Selvitysalue on esitetty kuvissa 1 ja 2. Jokiniementien varsinaisen selvitysalueen lisäksi käveltiin läpi myös kirkon alapuolinen rinne.

Selvitysalue sijoittuu taajama-alueelle.

Kuva 1. Selvitysalueen sijainti.

Kuva 2. Jokiniementie 9:n selvitysalue ilmakuvasa.

3 Ympäristön yleiskuvaus

3.1 Maa- ja kallioperä sekä topografia

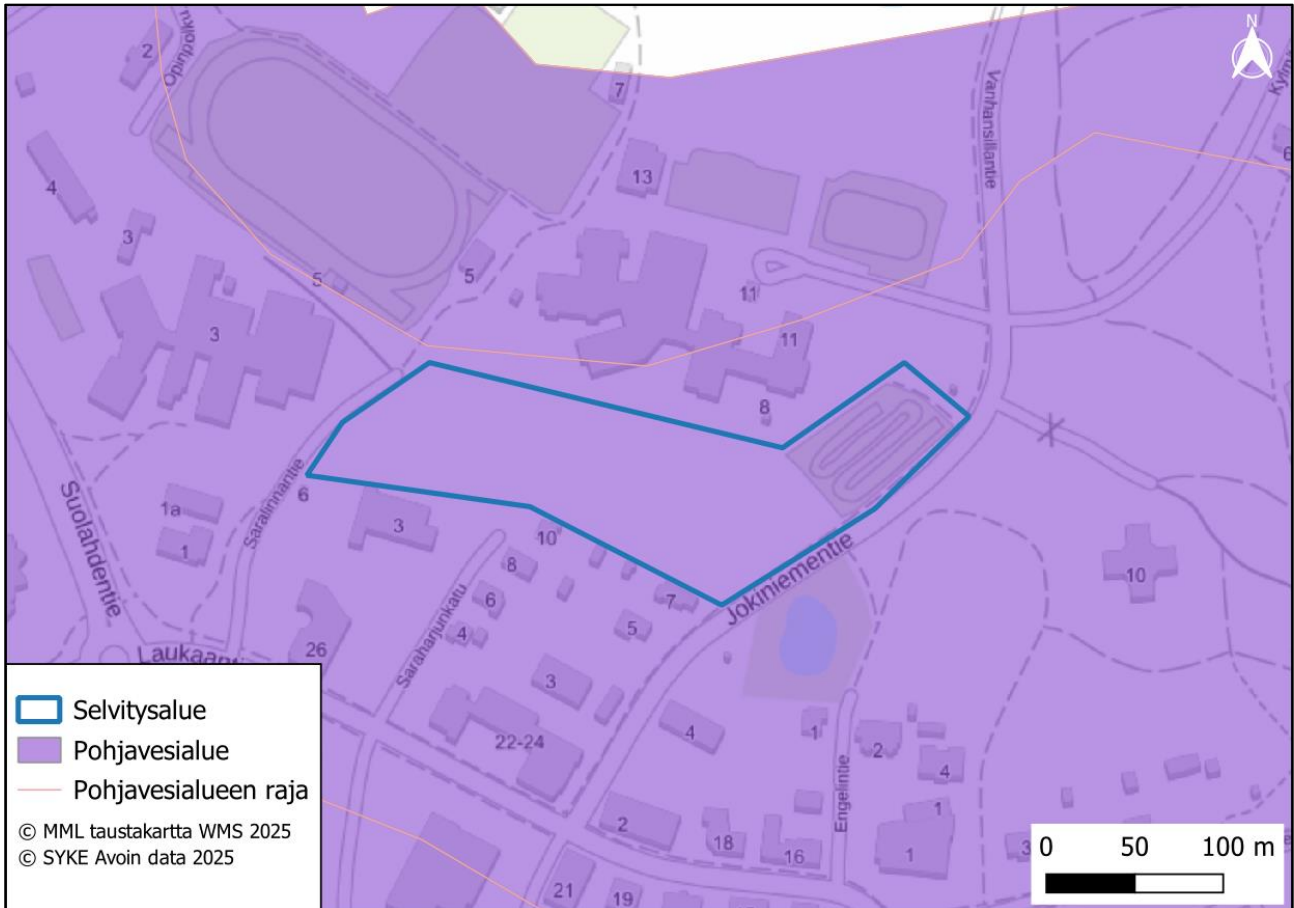
Selvitysalueen kallioperä on pääasiassa porfyryristä graniittia, ja maaperä on hiekkaa.

3.2 Maisema

Suomi on jaettu kymmeneen eri maisemamaakuntaan, joista osa jakautuu edelleen maisemaseutuihin. Laukaa sijoittuu itäisen Järvi-Suomen maisemamaakunnan Keski-Suomen järvisuudelle. Selvitysalue sijoittuu harjumuodostumalle, etelään avautuvaan harjurinteeseen, josta avautuu maisema rakennettuun ympäristöön.

3.3 Pinta- ja pohjavedet

Selvitysalue sijoittuu Laukaan pohjavesialueelle (0941001), joka on vedenhankinnan kannalta tärkeä pohjavesialue (Kuva 3).

Kuva 3. Pohjavesialue, joka sijoittuu selvitysalueelle.

3.4 Natura-alueet, luonnonsuojelualueet ja suojeluohjelmien alueet

Selvitysalueelle ei sijoitu Natura-alueita, luonnonsuojelualueita tai suojeluohjelmien alueita.

4 Menetelmät ja aineistot

4.1 Lähtötiedot

Selvityksen työvaiheet olivat lähtöaineiston koonti ja analysointi, maastoselvitykset sekä raportointi. Selvitystä laadittaessa on otettu huomioon ympäristöviranomaisten antama yleinen ohjeistus:

- Ahopelto, L., Lundgren, L., Kostiainen, A., Peltola, K., Laita, A., Mäkelä, A. Väänänen, M., Perätie, T. & Ruohomäki, A. 2021: Liito-oravan huomioiminen kaupunkisuunnittelussa. Hyvien käytäntöjen opas. – Metsähallitus, Espoon kaupunki, Jyväskylän kaupunki ja Kuopion kaupunki. 108 s.
- Mäkelä, K. & Salo, P. 2023: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. korjattu painos. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023.
- Huttunen, A. & Pahtamaa, T. 2002: Luontoselvitykset yleis- ja asemakaavoissa. – Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen moniste 24, Oulu.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.

Lähtötietoina on käytetty mm. seuraavia lähteitä:

- Metsäkeskuksen metsävaratiedot, ml. metsälain 10 § mukaiset kohteet.
- Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämät avoimet rajapinnat ja ladattavat aineistot (Suomen ympäristökeskus 2025)
- Vanhat kartat (vanhatkartat.fi)
- Historialliset ilmakuvat (kartta.paikkatietoikkuna.fi)

Lisäksi lähtöaineistona on käytetty muita avoimia aineistoja.

4.2 Maastoselvitykset

Selvitysalue kartoitettiin yhden päivän aikana 16.6.2025. Työn tavoitteena oli selvittää harjumetsien valorinteet -luontotyyppien esiintyminen selvitysalueella. Koko selvitysalue käveltiin kattavasti läpi.

Kuva 4. Selvityksessä kuljetut reitit.

4.3 Epävarmuustekijät

Luontotyyppiselvityksiin ei tämän selvitysalueen osalta liittynyt epävarmuuksia.

5 Tulokset

5.1 Harjumetsien valorinteiden määritelmä (valtioneuvoston asetus luonnonsuojelusta 1066/2023):

Harjumetsän valorinteella tarkoitetaan aluetta, joka on kaakko-länsi-suuntainen harju- tai reuna-muodostuman rinnealue, jonka kaltevuus on vähintään viisi prosenttia, humuskerros ohut, pohjakerros aukkoinen ja puuston latvuspeittävyys enintään 60 prosenttia, ja jolla kasvaa häränsilmää, kalliokieliä, kangasajuruohoa, ahokissankäpälää tai vastaavia harjuille tyypillisiä lajeja.

5.2 Kasvillisuuden yleiskuvaus

Selvitysalue sijaitsee eteläboreaalaisella kasvillisuusvyöhykkeellä Järvi-Suomen kasvimaantieteellillä alueella (2b). Suokasvillisuusvyöhykealuejaossa selvitysalue kuuluu Sisä-Suomen vietto- ja rahakeitaisiin (2a).

Jokiniementie 9:n alueella eikä kirkon alapuolisessa rinteessä ei havaittu harjumetsien valorinteet - luontotyyppiä. Selvitysalue oli etupäässä mustikkatyyppin tuoretta kangasta (MT), jonka seassa oli paikoin lehtomaisen kankaan (OMT) tai kuivahkon puolukkatyyppin kankaan (VT) laikkuja. Selvitysalueella kasvoi paikoitellen myös runsaasti puuntaimia ja sarakasvillisuutta. Jokiniementie 9:n alueella aluskasvillisuus oli hyvin kulunutta ja alueella oli runsaasti polkupainanteita. Kirkon alapuolisessa rinteessä polkuja on muodostunut vähemmän, ja lehtipuiden taimettuminen on runsaampaa. Molemmissa kohteissa varttunut noin 70-90 -vuotias talousmännikkö muodostaa valtapuuston.

Selvitysalueella Jokiniementie 9:ssä tai kirkon alapuolisessa rinteessä pohjakerros on kuluneiden polkujen ulkopuolella varpujen ja ruohovartisten kasvien peitossa, ja latvuserros on monin paikoin hyvin peittävä puuntaimien vuoksi. Harjuille tyypillisiä kenttäkerroksen lajeja ei havaittu, vaan kenttäkerrosta vallitsevat muun muassa mustikka, puolukka, kanerva ja erilaiset sarat.

Kuva 5. Koulun pihaan rajautuvaa mäntykangasmetsää, jossa leveät polut risteilevät.

Kuva 6. Mänty ja kuusi taimettuvat runsaina paikoitellen Jokiniementie 9 -alueella.

Kuva 7. Jokiniementie 9:n alueella mustikkatyypin tuore kangas on valtaluentotyyppi, eikä harjumetsien valorinteille ominaisia kasvilajeja, kuten häränsilmää, kalliokielloa, kangasajuruohoa tai ahokissankäpälää, paikannettu.

Kuva 8. Kirkon alapuolisessa rinteessä polkuja on vähemmän ja ne ovat kapeampia. Mustikka- ja puolukkatyyppin kangasmetsä vallitsee.

Kuva 9. Kirkon alapuolisessa rinteessä lehtipuiden, kuten pihlajan ja koivun, taimettuminen on joillain paikoin runsasta, ja kasvupaikkatyyppi muistuttaa lehtomaista kangasta.

6 Johtopäätökset

Selvitysalueelta Jokiniementie 9:n alueelta tai kirkon etelä/lounaispuolisesta rinteestä ei tunnistettu uhanalaista harjumetsien valorinteet -luontotyyppiä, eikä muita huomionarvoisia luontotyypejä tai lajistoa. Selvityksen perusteella lähivirkistysalue on sopiva kaavamääräys harjualueelle.

7 Lähteet

Ahopelto, L., Lundgren, L., Kostiainen, A., Peltola, K., Laita, A., Mäkelä, A. Väänänen, M., Perätie, T. & Ruohomäki, A. 2021: Liito-oravan huomioiminen kaupunkisuunnittelussa. Hyvien käytäntöjen opas. – Metsähallitus, Espoon kaupunki, Jyväskylän kaupunki ja Kuopion kaupunki. 108 s.

Huttunen, A. & Pahtamaa, T. 2002: Luontoselvitykset yleis- ja asemakaavoissa. – Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen moniste 24, Oulu

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 388 s.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.

Luonnonsuojelulaki (9/2023) ja -asetus (1066/2023).

Metsälaki (1996/1093) ja -asetus (1996/1200)

Mäkelä, K. & Salo, P. 2023: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. korjattu painos. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023.

Suomen Lajitietokeskus 2025: <http://tun.fi/HBF.102420>

Suomen metsäkeskus 2025: Avoin metsävaratieto 7/2025. <https://www.metsakeskus.fi/fi/avoin-metsa-ja-luontotieto/aineistot-paikkatieto-ohjelmille/rajapinnat>

Suomen ympäristökeskus 2025: Avoimet paikkatietoaineistot. <http://www.syke.fi/avoindata>

Syrjänen, K., Hakalisto, S., Mikkola, J., Musta, I., Nissinen, M., Savolainen, R., Seppälä, M., Seppälä, J. Siitonen ja Valkeapää, A.: 2016: Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen. METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016–2025. Ympäristöministeriön Raportteja, 17/2016.

Ympäristöministeriö 2017. Liito-oravan huomioon ottaminen kaavoituksessa.

Ympäristöministeriö 2016. Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen. METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016–2025, Ympäristöministeriön raportteja 17, 2016.

Vesilaki (2011/587)

YHTEYSHENKILÖT

Mari Holmstedt Kaavoitusjohtaja Laukaan kunta puh. 0400317759

Olli Utriainen Toimitusjohtaja Maveplan Oy puh. 0405844327

Aaro Pudas Biologi Maveplan Oy puh. 0445431103

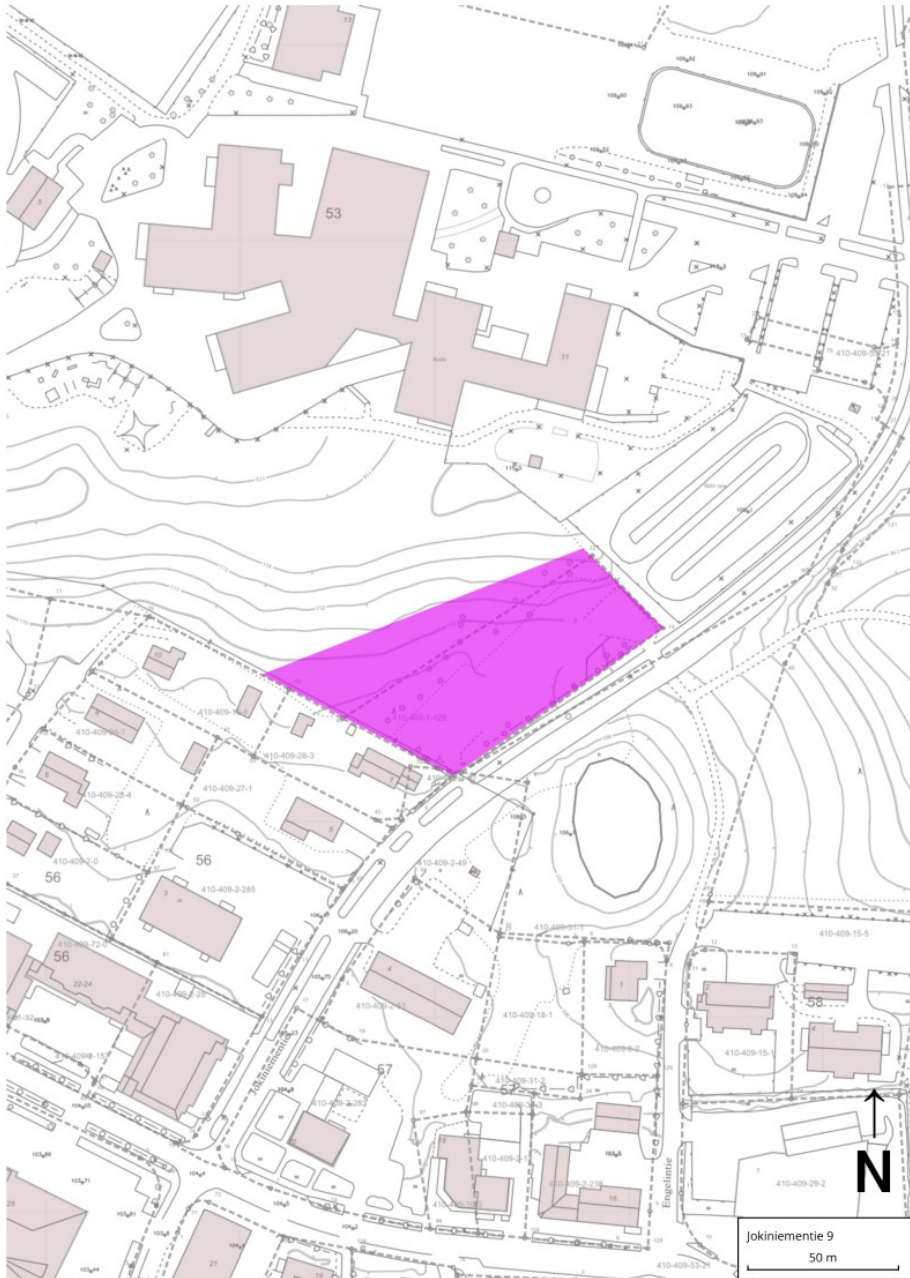
LIITO-ORAVASELVITYKSET JOKINIEMENTIE 9:N ALUEELLA LAUKAASSA 2023

Hankkeen tausta

Laukaan kunta tilasi 17.4.2023 Maveplan Oy:ltä selvitystyön, jonka yhtenä osatyönä oli liito-oravaselvityksien tekeminen kolmelle Laukaan kunnassa sijaitsevalle alueelle, sekä lisätyönä kahdelle Laukaan Perttulassa sijaitsevalle alueelle. Tämä raportti käsittelee Jokiniementie 9:n selvitysalueita, joka kattaa kiinteistön 410-409-1-129 alueen, sekä pienen osan kiinteistöä 410-409-53-14 (Kuvat 1 & 2). Tehtävänä oli selvittää, esiintyykö edellä mainitulla selvitysalueella liito-oravia (*Pteromys volans*). Saadut tulokset oli määrä raportoida kirjallisesti Laukaan kunnalle syyskuun 2023 loppuun mennessä.

Kuva 1 Jokiniementie 9:n liito-orava (*Pteromys volans*) selvitysalueen sijainti kartalla.

Kuva 2 Jokiniementie 9:n selvitysalue. Alue sijaitsee Jokiniementien varressa, ja se sisältää kiinteistön 410-409-1-129, sekä pienen osan kiinteistöä 410-409-53-14.

Liito-oravan yleiskuvaus ja työssä käytetyt menetelmät

Liito-orava on varsinaisten oravien (*Sciurinae*) alalahkoon ja tarkemmin ottaen liito-oravien sukuun (*Pteromyin*) kuuluva, kaikkialla Oulun eteläpuolisessa Suomessa esiintyvä laji (Laji.fi 18.4.2023). Liito-orava on rauhoitettu kaikkialla Suomessa. Liito-orava suosii kuusivaltaista metsiä, joista löytyy tikankoloista haapaa. Liito-oravaa näkee harvoin päiväsaikaan, sillä laji on yöaktiivinen. Laji viihtyy suuaukoltaan alle 45 mm kokoisissa tikankoloissa, mutta myös oravien tekemät pesät, ja muut puiden kolot, sekä joissain tilanteissa jopa puiden juurilla olevat maaonkalot voivat toimia liito-oravan pesinä (Hanski 2016). Yhdellä liito-oravalla on samanaikaisesti useita pesiä, joita se vaihtelee muutamien päivien välein välttääkseen saalistajia ja loisia. Emot voivat pysyä pitkiäkin aikoja samassa pesässä poikastensa kanssa (Hanski 2016).

Lajin suojelu perustuu luonnonsuojeluasetukseen 1997/160 ja EU:n luontodirektiiviin (Laji.fi 18.4.2023). EU:n direktiivin suojelun piiriin kuuluvat liito-oravien lisääntymis- ja levähdyspaikat (Hanski 2016). Pelkkä pesäkolojen ja niiden välittömän ympäristön suojelu ei kuitenkaan ole riittävää, jos alue halutaan säilyttää liito-oraville sopivana (Hanski 2016). Liito-orava vaatii useita pesäpaikkoja ja yhdyskäytäviä, sekä rakenteeltaan monipuolista, eli erilajista ja -ikäistä metsää (Hanski 2016). Yksittäisten metsäsaarekkeiden jättäminen keskelle hakkuaukeaa ei ole suotavaa, vaan pitäisi huolehtia siitä, että liito-oravilla on käytettävissään yhdyskäytäviä, joita pitkin se voi liikkua elinpiirinsä eri alueille (Hanski 2016). Tuoreimman luokituksen mukaan liito-orava on uhanalaisuusluokitukseltaan vaarantunut (Hyvärinen ym. 2019).

Jokiniementie 9:n liito-orava selvitys tehtiin alkukevällä 19.4.2023 kävellen alue läpi, ja tarkastamalla selvitysalueen puunjuuret liito-oravien papanoiden varalta.

Tulokset

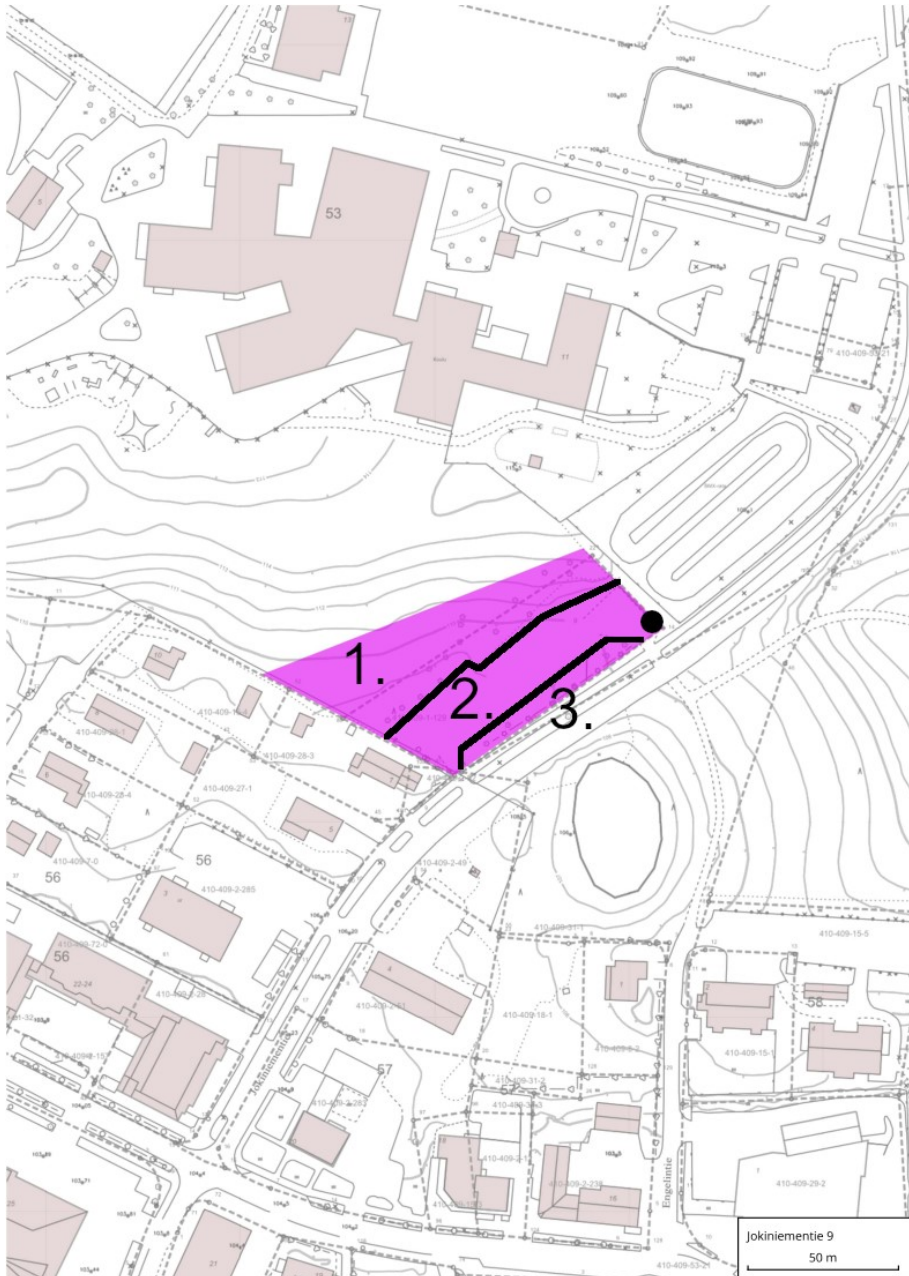
Jokiniementie 9:n alueelle ei ole kirjattu Laji.fi-palvelussa havaintoja liito-oravista (Laji.fi 19.9.2023). Alueen lähellä, eli noin 200–500 metrin säteellä, on kuitenkin vuonna 1990–2021 tehtyjä havaintoja liito-oravista (Laji.fi 19.9.2023).

Jokiniementie 9:n alueella ei havaittu yhtään liito-oravaa, niiden papanaa, tai muuta jälkeä niiden läsnäolosta alueella, kun alue inventointiin 19.4.2023.

Selvitysalue voidaan jakaa kolmeen osaan niiden ominaisuuksien perusteella.

Kiinteistöjen 410–409–1–129 ja 410–409–53–14 rajalla, sekä sillä osalla kiinteistöä kiinteistön 410–409–1–129, johon kehitysalue ulottuu, metsä on pohjaltaan erittäin kuivaa ja puustoltaan noin 40–70-

vuotiasta mäntymetsää tai nuorempaa tiheää mäntymetsää (Kuva 3 alue 1). Suuri osa selvitysalueesta, eli tontin 410–409–1–129 muodostama alue oli pääsoin hiekkakenttää, jossa ei kasva mitään kasveja (Kuva 3 alue 2). Lisäksi kiinteistön 410–409–1–129 Jokinimentien vastaisella rajalla kasvaa muutama vanha mänty sekä joitain koristepuita ja kasveja (Kuva 3 alue 3).

Kuva 3 Jokiniementien selvitysalueen aluerajaukset. Aluerajaukset on piirretty karttaan mustilla viivoilla ja ne on merkitty numeroilla 1-3. Alue 1 sisältää kuivaa kangasta ja 40-60-vuotiasta mäntyä, sekä tiheää nuorempaa mäntymetsää. Alue 2 sisältää kasvitonta hiekkakenttää. Alueella 2 oleva

musta pyöreä piste osoittaa kuvan 4 ottopaikan. Alue 3 sisältää muutamia vanhoja mäntyjä ja koristepuita.

Kuva 4 Jokiniementie 9:n selvitysalue 19.4.2023. Kuva otettu kuvassa 3 olevan mustan pyöreän pisteen kohdalta.

Yhteenveto ja pohdinta

Selvitysalueen puusto soveltuu hyvin huonosti liito-oravien reviiriksi, sillä alue puusto koostuu pääosin männystä, ja puissa ei havaittu koloja tai oravan pesiä, joita liito-oravat voisivat hyödyntää. Alueelle ei myöskään ole aiemmin merkitty havaintoja liito-oravista, eikä selvitystyön aikana havaittu merkkejä siitä, että niitä esiintyisi alueella. On siis erittäin epätodennäköistä, että alue olisi liito-oravien käytössä. Alueelle rakentaminen ei näin ollen aiheuta haittaa liito-oraville.

Lähteet

Hanski I. 2016 Liito-orava. Biologia ja käyttäytyminen Metsäkustannus Oy

Hyvärinen E., Juslén A, Kemppainen E., Uddström A., Liukko U. 2019 Suomen lajien uhanalaisuus.

Punainen kirja Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus

Laji.fi – palvelu 18.4.2023 <https://laji.fi/taxon/MX.48243>

Laji.fi – palvelu 19.9.2023 <https://laji.fi/observation/map?target=MX.48243>